

FARMÁŘSKÉ LISTY

Vydává Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů

Číslo 1

2018

Vážení čtenáři,
Vážené čtenářky,

Právě držíte v ruce první číslo našeho časopisu, který jsme vydali v letošním roce.

Naleznete zde několik rozhovorů se zemědělci, kteří se s námi podělili o svoje zkušenosti, starosti i radosti. Tentokrát jsme se zaměřili hlavně na dotace a jejich čerpání. Neustále sledujeme situaci nejen v Čechách, ale i ve světě, a tak Vám přiblížíme některé z novinek, které přichází z Evropské Unie.

Také jsme pro Vás připravili články o Izraeli. Z našeho pohledu je jejich přístup velmi pozitivní a snaží se do půdy vracet to, co jim ona sama dá. Jejich podnikání je částečně odlišné a pro mnohé z nás může být inspirativní. Přechíst si o tom můžete právě v tomto čísle. Je toho mnoho, co bychom Vám chtěli sdělit, ale na všechno není prostor, a tak jsme snad vybrali to nejzajímavější. Doufáme, že se Vám bude toto číslo líbit.

Za celý tým Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů Vám přejeme příjemné čtení.

Máme výhrady k návrhu SZP 2020+

Na základě návrhu legislativního rámce, který zveřejnila Evropská komise počátkem června, bude Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů nadále zastávat své priority, jako je důraz na potřeby oblastí s přírodními znevýhodněními a chov skotu s udržitelným rozvojem krajiny a venkova. Bližší podrobnosti pro náš týdeník uvedl předseda Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů František Winter.

Mohl byste konkretizovat jednotlivé priority?

Podle Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů by podpory měly být lépe zacíleny na všechny zemědělce. Naší prioritou je, aby zodpovědní zemědělci, kteří hospodaří v souladu s trvale udržitelným rozvojem, mohli dále na své půdě hospodařit. Proto z našeho pohledu legislativní návrh na zastropování tak, jak je uveden v dokumentu EK nelze akceptovat. Členské státy by měly mít možnost se sami rozhodnout. Výše zastropování má reflektovat podmínky státu, dle našeho názoru by se měla v ČR pohybovat na úrovni 1500 až 2000 hektarů. 200 ha je neakceptovatelné.

Máme výhrady k návrhu SZP 2020+ – pokračování

Podporujeme posílení finančních zdrojů v rámci prvního i druhého pilíře se zaměřením na udržení a zlepšení stavu zemědělské půdy, a to mimo jiné zajištěním dostatku organické hmoty do půdy, což může ve větším rozsahu poskytnout pouze živočišná výroba. Rovněž klademe důraz na potřeby oblastí s přírodními znevýhodněními

(ANC) a zejména na chov skotu, který je nenahraditelným zdrojem organické hmoty pro zajištění kvalitní půdy (zabránění degradace, eroze půdy a snižování schopnosti jímat a zadržovat vodu v krajině). Podporujeme dodržování zásad racionálního střídání plodin při aplikaci vícehoných osevních postupů, což by mělo dopomoci ke snížení

výskytu plevelů, chorob i škůdců včetně snížení aplikace chemických přípravků. Tímto způsobem se může zlepšit i kvalita povrchových a podpovrchových zdrojů pitné vody. Naší prioritou je i zlepšení životních podmínek obyvatel venkova a zajištění kvalitních potravin pro Českou republiku, ale i pro export.

Návrh hovoří i o snížení byrokratické zátěže, jaký je na to váš názor?

Evropská komise dává svá doporučení, které musíme splnit, nicméně na naší straně je, zda je zpřísníme, a už tak složitou legislativu uděláme ještě složitější. Proto jsme pro co nejjednodušší nastavení pravidel se zacílením na komfort komunikace mezi zemědělcem, platební agenturou a Ministerstvem zemědělství. Mohu uvést příklad: definice skutečného zemědělce – pokud EK postačí pro splnění této podmínky, aby subjekt byl zapsán v registru zemědělců, a tím by byla podmínka splněna, není třeba deklarovat účetnictví atd. Tato byrokracie navíc přitíží právě těm, kteří se tím žijí.

Souhlasíme s návrhem Ministerstva zemědělství ČR, aby proces schvalování zkrácení doby schvalování strategického plánu Evropskou komisí byl co nejkratší. Zároveň souhlasíme s tím, aby definice byly co nejjednodušší. Požadujeme dobrovolnou degresivitu a nesouhlasíme s paušálním průměrem odpočtu mzdových nákladů.

Jedním z důležitých bodů návrhu je implementace inovativních technologií a precizního zemědělství?

Ano, ale aplikovat inovace lze pouze tam, kde jsou k dispozici všechny zdroje – finanční, technologické (materiály, energie, prostředí), informační, ale i personální (kvalifikovaná obsluha). Pokud tyto zdroje nejsou, zemědělec nemůže inovace aplikovat.

Týká se to i zajištění takzvaného chytrého úřadu. Jde o optimalizované procesy, které šetří čas na obou stranách. K nim se řadí i zavedení a využívání internetu (pokrytí celé republiky vysokorychlostním připojením, možnosti vzdělávání a čerpání inovací).

Také je třeba připravit prostředí a podpořit mladé začínající zemědělce v podnikání, ale i v zaměstnání. Zajistit pro veřejnost kvalitní regionální produkty. Zaměřit se na mladou

generaci a zvýšit jejich zájem o zemědělství.

Orientuje se tímto směrem i projekt Podnikavý zemědělec, který byl realizován v minulém roce?

Projekt Podnikavý zemědělec si kladl za cíl shromáždit příběhy zemědělců z České republiky a EU, zejména z řad ekologických zemědělců. Důvodem byl způsob jejich hospodaření, při kterém se dává velký důraz na kladný vztah ke zvířatům, půdě, rostlinám a obecně k přírodě.

V rámci projektu se nám podařilo oslovit různé skupiny podnikatelů, kteří mají jedno společné, a to je vášeň pro svoji práci a hospodaření v duchu trvale udržitelného rozvoje přírody. Jsou to právě příklady, kdy často hanobení „velcí zemědělci“ dělají svoji práci v souladu s prioritami našeho svazu. Tedy tak, aby i další generace měli zdravou krajinu, produkující zdravé potraviny. I zde jsme našli svazující

faktory evropské legislativy, kdy nebylo možné plnohodnotně prezentovat všechny příklady. Doufáme, že budou inspirací zejména pro tu mladou generaci.

Tento projekt zapojil zemědělskou veřejnost do vytváření dotační politiky ČR, tak abychom co nejpřesněji reflektovali skutečné potřeby specifického českého zemědělství, a to již v rámci jednání pracovních skupin při Ministerstvu zemědělství, tak i na mezinárodní půdě. Získané poznatky z této činnosti slouží jako podklady při jednání s Ministerstvem zemědělství, ve snaze předat příklady z praxe zemědělských podnikatelů a také v rámci našich jednání v organizacích COPA GEOPA a ELO.

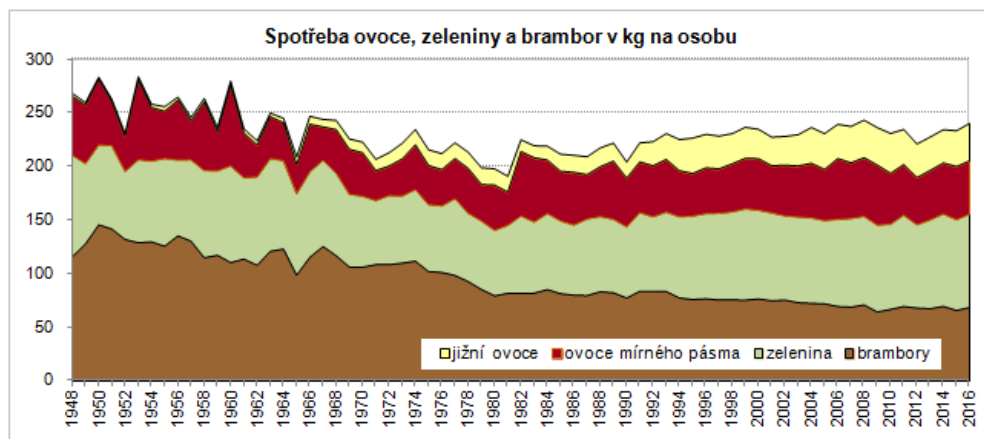
Půda v Izraeli je téměř posvátná

V Izraeli je považováno zemědělství za velmi důležité. Zemědělství propojují s technologickým výzkumem tak, aby se co nejšetrněji s půdou pracovalo. Místní obyvatelé se naučili respektovat a přizpůsobovat se tamějším podmínkám, a tak dokáží čerpat maximum, ale stále s ohledem na to, aby půdu neruinovali.

Izrael od svého vzniku, který je datován do roku 1948, je jednou ze zemí, kde se podařilo propojit nejnovější technologie se zemědělskou praxí. Je příběhem země horlivých obyvatel, kteří skutečně bojují o to, co je pro ně nejcennější a tím je půda, která tvoří prostor pro židovskou komunitu. Na počátku osídlování se izraelští obyvatelé museli přizpůsobit tamním zdrojům. Začali se věnovat obhospodařování půdy a krajiny. Druhá věc, která zásadně souvisí s jejich rozvojem a možná si ji mnoho z vás nejprve nespojí, je jejich oddanost a pospolitost k židovskému národu. Něco, co v Evropě můžeme přirovnat k nacionalizaci.

Je to země, která je při tvorbě strategií méně či více vyspělých států často zmiňována, a to zejména z pohledu dlouhodobě udržitelného rozvoje (Indie, Japonsko, Jordán, USA i EU). V krátkosti Vás seznámíme s některými podněty, které našinec pokud se do Izraele nevydal, nemá možnost se dozvědět. Polovina půdy v Izraeli spadala do oblasti aridních či polaroidních. Vyprahlost jejich půdy musela inspirovat vědce a obyvatele, z našeho pohledu, až k revolučním myšlenkám. Na začátku pouze 20 % půdy bylo obdělávatelné. Nyní se toto číslo až ztrojnásobilo a produktivita

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xj/spotreba-potravin-1948-az-2016-v-grafech>

stoupla 16násobně. Soběstačnost Izraele je na 90 %*.

**Poznámka: ČR nebyla tohoto čísla schopna dosáhnout ani v době, kdy neexistovali limity a nitratové směrnice. Také se každý rok mění data, která měří soběstačnost, dle vývoje potřeb konzumentů. Zároveň je třeba podotknout, že potřeby nejsou vždy v souladu s dobrými stravovacími návyky a roste nám spotřeba potravin, které nelze v našich podmínkách pěstovat (jižního ovoce).*

Zároveň je důležitým vývozcem čerstvé produkce. Zelenina a ovoce tvoří 50 % zemědělské produkce a nelze

opomenout, že je leaderem v zemědělských technologiích. Technologie jsou vyráběny lokálně, tedy nejsou dováženy z Číny. Dnes se pozornost zaměřuje zejména směrem do Asijských zemí jako je Indie a Thajsko.

Priorita a podpora v Izraeli je mířena směrem ke spolupráci s farmáři, agrobyznysem a technologickým výzkumem. 17 % celkového zemědělského rozpočtu směřuje do oblasti vědy a výzkumu. Izrael automatizoval závlahu rostlin a kontrolu úniku vody (rozprašovače, trysky a kapénková závlaha), termokamery pro měření stresu rostlin

a unikátní biologická ochrana proti škůdcům.

Díky zacíleným opatřením a podpoře výzkumu v biologické ochraně plodin je jedním z významných vývozců biologické ochrany rostlin. Např. mušky známé pod názvem vrtule ovocná (*Ceratitis capitata*), ale využívají i čmeláky, které vyváží do desítky zemí na celém světě. Některé zdroje uvádí, že u pěstitelů paprik došlo k redukci používání pesticidů o 75%. Kalifornské jahody jsou od roku

1990 ošetřeny dravým roztočem ze Svaté země. Ale to není konec, zaměřili se i na našlechtění odrůd např. kaktusu, který můžete konzumovat, a to nejen plody, ale i listy bez ostnů. Uvádí se, že 86% vody, kterou odsolují používají a skladují právě v rostlinách.

Kibutz se hospodaří formou kolektivního vlastnictví, ale osada je propojena komplexně tzn. zemědělství společně s průmyslem, aby bylo možné veškeré investice

ufinancovat. Zároveň si více než ostatní národy uvědomují křehkost environmentu. Snaží se využívat pracovníky z ostatních států, kteří pracují od rána do večera, tedy když je třeba. Kromě tohoto druhu zemědělství je v Izraeli rozšířen i takzvaný Mošav. V jednom z dalších čísel letošního roku jsme pro Vás připravili rozhovor s profesorem Korenem, který v Izraeli dlouhodobě žije.

Článek 3 stanov Židovského národního fondu uvádí:

„Půda musí být držena jako nedělitelné vlastnictví židovského lidu.“

Nelze si představit aplikovatelnost tohoto pravidla, jelikož by bylo označováno za nacionalizaci členského státu.

Krátké zprávy z Bruselu

Legislativní návrhy Víceletého finančního rámce (VFR) v kontextu SZP

Více se dočtete na straně 6

Komise prezentovala legislativní návrhy VFR v kontextu SZP. Pro SZP po roce 2020 bylo v návrzích vyčleněno 365 miliard EUR. Zástupci Komise upozornili, že hlavními výzvami, se kterými se budoucí VFR musí vypořádat, je migrace a vystoupení Velké Británie z Evropské unie. Komise navrhla pokles rozpočtu pro SZP – v současné době SZP tvoří 37,6 % EU rozpočtu, v období po roce 2020 bude tvořit 28,5 % EU rozpočtu. Pro jednotlivé pilíře Komise navrhuje následující rozpočet:

286,2 miliardy pro I. pilíř SZP

Přímé platby by měly být redukovány o 3,9 %. Komise navrhuje externí konvergenci pro platby na hektar v členských státech EU – pro státy, které jsou pod úrovní 90 % průměru EU. Česká republika je těsně nad úrovní 90 %, v rámci návrhu externí konvergence by tedy ČR měla doplácet na zbývajících 11 členských států, které jsou pod úrovní 90 % průměru (ČR je 12.).

78.811 milionu EUR pro II. pilíř

Většina rozpočtu bude určena přímo členským státům, 0,25 % rozpočtu bude určeno na technickou pomoc. Komise navrhuje posílit možnost

spolufinancování II. pilíře, aby navrhovaný pokles (okolo 15,3 % oproti současnému rozpočtu) byl kompenzován, a celková částka poskytovaná do II. pilíře tak byla i po roce 2020 téměř nezměněna. Komise navíc navrhuje umožnit přesun až 15 % prostředků vyčleněných pro I. pilíř do II. pilíře.

Případné změny v legislativních návrzích v rukou Evropského Parlamentu a Rady. Hlasování v Radě EU o rozpočtu EU musí být jednohlasné, což může zkomplikovat přijetí a následnou implementaci legislativy. Komise posuzovala, jak by bylo možno nejlépe podpořit malé a střední zemědělské podniky. Podle výsledků EK by bylo nejlepších výsledků dosaženo skrze zastropování přímých plateb vyplácených na rozlohu zemědělského podniku, přičemž ovšem musí být brána v potaz zaměstnanost ve velkých podnicích. Komise se současně

zaměřila na dobrovolné platby vázané na produkci (VCS), které podle EK vedou k neférovým podmínkám hospodářské soutěže v EU. VCS platby by proto podle Komise měly být redukovány. Komise uznala obtížnost hospodaření v ANC oblastech, proto by podle Komise žádné z navrhovaného krácení nemělo mít dopad na ANC podporu.

Koncentrace finanční podpory ze strany EU je podle Komise úzce spojena s koncentrací zemědělské půdy v rukou velkých zemědělských podniků. Nejlepší možností, jak toto změnit, je podle Komise kombinace dvou možností – možnosti 3b (redistributivní platby) a možnosti 5 (zastropování). K tomu EK uvedla graf zobrazující podíl přímých plateb, které putují 20 % největším příjemcům ze SZP, a 20 % největším zemědělským podnikům z hlediska rozlohy.

Zastropování:

Podle Komise zastropování povede k řešení problémů spojených s kritikou distribuce podpor ze SZP velkým a malým zemědělským podnikům. Komise posuzovala několik možných podob zastropování:

Zastropování na zemědělský podnik: to podle EK postihne velké zemědělské podniky, které ale zaměstnávají významné procento pracovníků v zemědělském sektoru (proto EK navrhuje odečtení nákladů na zaměstnance). Zastropování na zemědělský podnik dopadne zejména na podniky ve střední Evropě, kde jsou příjmy nižší, než v jiných částech EU. Podle Komise vhodný typ zastropování pro splnění cíle uspořít finanční prostředky.

Zastropování na hektar: tento typ zastropování by dopadl zejména na zemědělské podniky na jihu Evropy, které jsou charakteristické spíše nízkými příjmy na zemědělský podnik jako celek, ale vysokými platbami na jeden hektar. To by postihlo zejména pěstitele oliv, intenzivní živočišnou produkci a produkci citlivých komodit. Podle Komise nevhodný typ zastropování pro splnění cíle uspořít finanční prostředky.

Dodáváme, že v kontextu toho, co prosazuje zejména Agrární komora a Zemědělský svaz, může dojít i k tomu, že pokud budou mzdy kompenzovány z jiných fondů, což není vyloučeno, paradoxně lépe na tom mohou být členské státy jako je Dánsko, Švédsko, Irsko, atd. Zatím, dle našich zdrojů, není jasné, jak bude kompenzace uplatňována a zda nevyvolá rozbroje mimo agrární sektor.

Tabulka průměrných mezd v Evropské unii

Zdroj: <https://www.reinisfischer.com/average-salary-european-union-2018>

Rank	Country	Gross	Net	TAX	NET	%
1	Denmark	€5,191.00	€3,270.00	37.01%	€3,095.00	5.35%
2	Luxembourg	€4,412.00	€3,159.00	28.40%	€3,009.00	4.75%
3	Sweden	€3,340.00	€2,570.00	23.05%	€2,465.00	4.09%
4	Finland	€3,380.00	€2,509.00	25.77%	€2,509.00	0.00%
5	Ireland	€3,133.00	€2,479.00	20.87%	€2,464.00	0.61%

GEOPA – COPA, mzdové náklady zaměstnavatelů a pozice k Evropskému úřadu práce

Jak již naši členové byli informováni v rámci Valné hromady konané 29. 3. 2018, podařilo se našemu zástupci získat místo v úzkém vedení evropské organizace.

Geopa-Copa | ČMSZP,

Po rozhodnutí současného vedení GEOPA navázala spolupráci s jednou z nejvýznamnějších zaměstnavatelských organizací v Evropě [BusinessEurope](#).

Nová platforma mezi Geopa-Copa a BusinessEurope jedná o mzdových nákladech jednotlivých členských států a zejména také o Evropském úřadu práce tj. European Labour Authority (ELA). Ten má do budoucna kontrolovat přesun pracovníků mezi jednotlivými státy, sociální problematiku, mzdové náklady apod. GEOPA se obává, zda se nejedná o další krok, který by mohl podnikatele zatížit dalšími byrokratickými procedurami, jelikož některé členské státy mají již na národní úrovni systém zaveden. Představa toho, co úřad může podnikatelům přinést, je odlišná.

Pozice GEOPA-COPA:

„V návaznosti na návrh Evropské komise na zřízení Evropského úřadu práce zveřejněný dne 13.03.2018 by skupina Geopa-Copa, skupina zaměstnavatelů profesionálních zemědělských organizací v Evropské unii (EU), ráda zdůraznila, že zajištění spravedlivé mobility pracovních sil v Evropské unii je velmi důležité pro fungování vnitřního

trh. Dále pro hospodářskou konkurenceschopnost, vytváření pracovních míst, podpora konkurenceschopnosti ekonomik a posílení spolupráce mezi orgány veřejné moci. V neposlední řadě při boji proti podvodům a nalezení lepšího řešení u přeshraničních situacích.

V rámci volného pohybu je velmi důležité informovat zaměstnance a zaměstnavatele o jejich právech a povinnostech a podporovat přeshraniční mobilitu;

Geopa-Copa by také chtěla upozornit na náklady vytvořením této nové struktury. Geopa-Copa se domnívá, že maximalizace kapacity stávajících struktur na úrovni EU by byla schopna splnit stejné cíle.“

Tedy ve stručnosti – nenavyšovat počet úředníků v Bruselu. Je zapotřebí využít stávajících kapacit pracovníků, využít mobilitu pracovníků v členských státech a pomoci urychlit jejich povolení v ČR pracovat při zajištění minimálního zatížení podnikatelů při komunikaci se státními institucemi.

Pro nás nemilou reakcí na naše připomínkování je návrh pana Jeroena Lanaersa, který chce namísto pomoci podnikatelské sféře se zjednodušením náborem pracovníků, naopak rovnou nasadit kontrolory, které budou napřímo vymáhat penalizace za pochybení a prohřešky.

Geopa vyjádří svůj nesouhlas a bude prosazovat, aby nástroj prioritně pomáhal zjednodušit povinnosti tak, aby podnikatelé nebyly vystavováni zbytečné šikaně na základě nejasností a složitostí legislativy.

Příkladem moderního myšlení v českém zemědělství je i například chov masných krav v jedné farmě na Trutnovsku!

Ve Voletinách na Trutnovsku se konala akce, která je tradičně, tedy každoročně nazývána „Den otevřených dveří“. Podle majitele zemědělské společnosti Lubomíra Burkoně, jsou tyto akce, které se konají každoročně již 20 let, krásnou příležitostí, aby mládež ze škol z blízkého okolí, poznala, na jaké úrovni je dnes české zemědělství.

Zkušený farmář Lubomír Burkoň je členem předsednictva Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů (ČMSZP). Nedávno byl požádán jedním z našich partnerů Odborový svaz pracovníků zemědělství a výživy – Asociace svobodných odborů (OSPZV-ASO) o rozhovor na téma:

Jaké je současné zemědělství a jaké přináší perspektivy pro mladého člověka, který se rozhodne pro toto celoživotní povolání.

Mohl byste čtenářům přiblížit význam této akce „Den otevřených dveří“?

Hodně lidí si stále u nás myslí, zvláště ti, kteří se dívají na 40, 50 i 70 let staré filmy, že zemědělství je nemoderní, a že k němu patří holínky a vidle. Ale v současné době již jde jen o nějakou výjimečnou záležitost. Moderní technika si razí cestu i v zemědělství. Automatizace a robotizace se dostala i k nám, k zemědělcům, a nejen k těm, kteří dělají rostlinnou výrobu, kdy jsou vidět

na poli traktory s minimální lidskou obsluhou, ale i k nám, kteří se zabývají živočišnou výrobou. V našich kravínech je čisto a uklizeno. Dá se jimi projít i v sandálech. To vše si děti mohou sami ověřit, navštíví-li tuto naši akci. Snahou je, aby děti, které k nám zavítají, a jsou jich obvykle stovky z celého okolí, pochopili, že práce na farmě jim může dát solidní zaměstnání na celý život. Uvidí-li živá

zvířata, tedy naše kravičky, řada z nich pochopí, že jim tato práce může dát pocit vnitřního uspokojení, co každý člověk v práci potřebuje mít, jinak by ji nedělal. Mimochodem, dnes zaměstnáváme dva mladé hochy, kteří sem před 18 lety přišli se na tuto akci se školou podívat. Zkrátka, tato akce má pozitivní přínos v tom, že mladí lidé si udělají vlastní obrázek o práci v zemědělství za současných podmínek.

Zmínil jste se o živočišné výrobě. Na plakátech, na vašich webových stránkách, ukazujete vyšlechtěné kravičky masného plemene Aberdeen-Angus. Jak jste se k tomu dostali?

Zde ve Voletinách byl původně státní statek, kam jsem nastoupil do zaměstnání. Byla tu tehdy normální, běžná rostlinná a živočišná výroba. V roce 1991 jsme se rozhodli, bylo nás původně sedm kamarádů, že uděláme „revoluci“ a státní statek zprivatizujeme. Dnes jsem zůstal již sám. Zpočátku jsme dělali vše, jako za doby státního statku, ale brzo jsme pochopili, že je nutné se v zemědělské výrobě, zvláště zde – v podhorské oblasti na Trutnovsku – specializovat. Jezdili jsme do zahraniční a při jedné návštěvě USA a Kanady v roce 1996 jsme viděli, jak se v Kanadě chovají krávy až při minus 30 °C, a telí se krásná malá životaschopná telata. To nás zaujalo.

Navíc, v té době u nás se začali projevovat první problémy s odbytem mléka, kterého byl nadbytek, a bez stálých smluv s mlékárnami, byl vážný problém ho prodat. Proto jsme se rozhodli, že zahájíme chov masného plemene Aberdeen-Angus, tedy toho, které jsme viděli v Kanadě.

Zároveň jsme zrušili rostlinnou výrobu a ponechali si jen dvě stě kusů kraviček českého strakatého plemene s tím, že pro těch několik tisíc litrů mléka, které denně nadojíme, budeme mít

zajištěný odbyt. Takže, původní pole jsme zatravnili, kdy se z toho staly pastviny a plochy na výrobu objemového krmiva pro naše krávy mléčného, tak i masného plemene.

V současné době máme cca 2000 kusů dobytka, z toho 200 krav českého strakatého skotu pro naši produkci mléka. Dále asi 820 krav masného skotu, tedy plemene Aberdeen-Angus. K tomu ještě musím připočítat 10 plemenných býků. Když to shrnu z hlediska produkce, denně nadojíme zhruba 4 tisíce litrů mléka. Přičemž máme vlastní mlékárnu, která zpracuje 1000 litrů mléka denně do třiceti dvou výrobků, řada z nich má ocenění kvalita KLASA. Ostatní mléko dodáváme přes odbytové družstvo. Veškeré mléčné výrobky dodáváme na trh spolu s masnými výrobky přímo spotřebiteli. Naším dalším produktem je produkce masa a masných výrobků, pro které máme také zajištěn odbyt.

Přejdeme k celospolečenským tématům českého zemědělství. Jste členem předsednictva Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů. Jak se díváte na návrh Evropské komise (EK), který předložila k diskusi o tom, jak by měla vypadat Společná zemědělská politika po roce 2020?

Mohu jen podotknout, že se otázkou Společné zemědělské politiky zabývám řadu let. Mimochodem, před několika lety jsem býval předsedou našeho svazu, takže tato otázka přirozeně patřila do mé kompetence. Když tedy shrnu stanovisko našeho svazu, nesouhlasíme s návrhem Komise na zavedení povinného zastupování přímých plateb na hektar, případně zavedení jejich povinné degresivity. Podle našeho názoru, pokud by již zastupování mělo být uvedeno do praxe, tak navrhujeme, že by se mělo týkat farem o velikosti 1500 až 2000 hektarů. V České republice má většina našich zemědělských farem mnohem větší velikost, než je tomu u rodinných farem v sousedním Rakousku či v jiných státech. Zároveň požadujeme navýšení

rozpočtu EU pro zemědělství. Nesouhlasíme s návrhem EK krátit finanční podporu společné zemědělské politiky o 5 % a o přibližně 7 % v případě politiky soudržnosti. Podle nás by se mělo Ministerstvo zemědělství ČR i s vládou ČR společně snažit vyjednat v Bruselu co nejlepší podmínky pro české farmáře. To je náš požadavek. Doufejme, že se našim představitelům podaří přesvědčit příslušné činitele orgánů EU, aby pochopili, že politika povinného zastupování velkých farem naše farmáře poškodí, a že to není cesta vedoucí k dobrým vzájemným vztahům mezi státy EU.

Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů je sociálním partnerem Odborového svazu pracovníků zemědělství a výživy – Asociace svobodných odborů. Podepisujete navzájem Kolektivní smlouvy vyššího stupně (KSVS). Jak hodnotíte tuto vaši spolupráci?

Jestliže mohu zhodnotit naši spolupráci, mohu říci, že ji, jako představitel zemědělských podnikatelů hodnotíme velmi pozitivně, neboť KSVS objektivně přispívají k sociálnímu smíru mezi oběma stranami, to je mezi zaměstnavateli a odbory, jakožto zástupci zaměstnanců. Je logické, že se každý rok, při našich jednáních, dohadujeme,

jak si na tom stojí české zemědělství, jak musejí majitelé zemědělských firem bojovat o to, aby se jejich farmy mohli rozvíjet a přinášely dostatečný zisk na jejich další rozvoj a v této souvislosti i na mzdy zaměstnanců. Z toho vyplývá, že každoročně se snažíme najít rozumný kompromis mezi požadavky odborů na zvýšení mezd a našimi podnikatelskými možnostmi. A právě

v tomto případě bych chtěl ocenit dlouholetou spolupráci s předsedou OSPZV-ASO panem Bohumírem Dufkem. Myslím si, že zvýšení minimálních mzdových tarifů o 6,1 % pro rok 2018 a také dohoda na vyšším příspěvku zaměstnavatelů na důchodové připojištění, je toho krásným příkladem.

Co získají vaši zaměstnanci v rámci kolektivního vyjednávání?

Musím říci, že v naší zemědělské společnosti sice není odborová organizace, ale jako člen předsednictva ČMSZP a jeho bývalý předseda, plně chápu, že lidé by měli mít dobré pracovní podmínky a aby ze svého pracoviště odcházeli domů dobře naladěni. Proto také, jako majitel společnosti, určité benefity svým zaměstnancům nabízím, ať již je to pravidelný měsíční benefit, tzv. Věrnostní příspěvek za dobu práce u společnosti, který bere každý zaměstnanec, dále dovoz teplých obědů přímo na jejich pracoviště, případně i jiné drobné benefity. Přirozeně, že naši zaměstnanci dostávají i cílové roční odměny, promiňte, já neuznávám jinde používaný výraz 13. plat. Takže, cílové roční prémie. To vše, podle mého názoru, vytváří prostor, aby byli lidé u nás spokojeni.

Když jste se zmínil o spokojenosti lidí, také u vás stárnou zaměstnanci a odcházejí do důchodu. Máte je kým nahradit?

To je přirozeně problém nejen naší společnosti, ale celého českého zemědělství. Již jsem se zmínil o akci „Den otevřených dveří“ a také i o tom, že jsme získali dva mladíky, a to na základě jejich návštěvy této akce před mnoha lety. Pokud jde o otázku získávat v současné době mladé lidi do zemědělství, tak zde hraje svoji roli řada faktorů. Především si musíte uvědomit, že práce v zemědělství je práce po 365 dní v roce. Zejména se to týká živočišné výroby, která je základem našeho podniku. V dnešní mladé generaci najít kluka či holku, kteří se pro tuto práci rozhodnou, není

jednoduché. Bohužel, nahrávají tomu i takové věci, jako je postupný zánik středních odborných zemědělských učilišť a středních zemědělských škol u nás, v republice. Prostě, chybí nám příprava mladých lidí do práce, do života v zemědělství. Přitom je nutné, aby se tato budoucí zemědělská mládež v rámci svého středního vzdělávání naučila obsluhovat moderní zemědělskou techniku, protože automatizace a robotizace postupuje i v našem oboru. Mimochodem, je zde i střední lesnická škola a učiliště, které se stalo zdrojem získávání traktoristů

pro náš podnik. Protože střední zemědělské učiliště v našem okolí není.

Pokud jde o vysokoškoláky. Tak mnozí z nich, po vystudování zemědělské univerzity, hledají uplatnění jinde, v příbuzných oborech, kde své zemědělské vzdělání uplatní, ale přímo v zemědělské výrobě je najdete pomálu. Ale, to není jen otázka zajištění nových pracovníků v našem podniku, ale jde o celospolečenský problém, který vyžaduje aktivní roli státu při jeho řešení.

Jste významný zemědělský podnikatel v oboru chovu masného skotu. Jak vidíte jeho další budoucnost u nás?

Mám více než 45 let práce v českém zemědělství a mohu tak, na základě svých životních zkušeností, odhadnout, co se bude v našem, ale i světovém zemědělství v příštích letech dít. Uvědomte si, že svět hladově a počet obyvatel na naší planetě bude i nadále růst. Takže, potřeba zajistit jim dostatek potravin zde bude i nadále. To logicky platí i pro české zemědělství včetně chovu masného skotu. Jenom podotknu, že před deseti, patnácti lety jsme měli ČR zhruba 90.000 kusů masného skotu a dnes máme cca 240.000 kusů masných krav. To je pozitivní vývoj.

Jenom dále řeknu tolik, že právě v podhorských oblastech, jako je ta naše na Trutnovsku, se náramně hodí chov masného skotu, neboť využití chlévské mrvy, kterou využíváme jako hnojení na poli, neustále zlepšuje bonitu půdy. Což pomáhá i k zadržení vody v krajině, která je potřebná, jako jeden ze základních prvků pro zemědělskou výrobu. Díky tomu, kvalitě půdy a využití nejmodernějších výrobních technologií, vyrábíme u nás kvalitní hovězí maso. Tedy maso, které dáváme na trh pro naše spotřebitele v České republice, a které by se nemělo vyvážet do zahraničí.

Vždyť právě naši občané by měli mít k dispozici to nejlepší, co vyprodukuje a nedovážet, prostřednictvím zahraničních obchodních řetězců, levné potraviny, které mnohdy nejsou ani tak kvalitní.

Autor: Miroslav Svoboda

Ekologická farma Zeman

Manželé Zemanovi se rozpovídali o jejich podnikání. Láska ke zvířatům a přírodě, která je na Rozkošné obklopuje je stále naplňuje pocitem štěstí. Styl života by rozhodně neměnili. Jsou zde opravdu spokojeni.

Můžete nám říci něco o Vašem podnikání? Proč jste si vybrali právě zemědělství?

Paní Zemanová: Mě si vlastně zemědělství vybralo samo. Já mám vystudovanou zdravotnickou školu a chtěla jsem se tomuto oboru věnovat. A možná i proto, že jsem z rodiny zemědělců, jsem nepředpokládala, že se budu živit stejně. Ale jablko nepadá daleko od stromu. A jsem tady spokojená, dnes už bych neměnila.

Pan Zeman: Začal jsem podnikat v roce 1992 a to díky tomu, že jsem dostal od

otce 24 ha půdy. Měli jsme 8 krav, a tak jsme začali na tomto malém statku. Zůstali jsme až do roku 2006. Od pozemkového fondu jsme pak koupili stávající prostory a postupně jsme se rozšiřovali až do dnešních cca 200 ha. Část je naše a část si pronajímáme. Co se týče dobytka, tak nyní máme 60 dojnic + 20 krav bez tržní produkce mléka a také 50 jalovic. K tomu telátka a 2 býky. Mě tato práce vždycky bavila a věděl jsem, že zde chci zůstat.

Jaký byl Váš nejkrásnější či nejpřekvapivější zážitek v práci?

Paní Zemanová: Když se tady večer po práci posadíme a rozhlédneme se kolem, tak to je asi ta největší motivace, proč druhý den vstát a jít dál. I když upřímně, čtvrtá hodina ráno

je vždy kritická, i když si na to člověk částečně zvykne. To, co jsme tady vybudovali a stále se snažíme zvelebovat je ten motor, který nás žene dál.

Pan Zeman: Nejkrásnější je, když na jaře vyháníme dobytek na pastvu. Po celé zimu, kdy musí být v chlévech přichází volnost. Je vidět, jak jsou ta zvířata šťastná. Jejich doживost stoupá každým dnem.

Jak často máte dovolenou?

Paní Zemanová: Dovolenu už teď máme. Na to si asi nemůžu úplně stěžovat. I když ze začátku to tak jednoduché nebylo. Ale to zase byl člověk plný odhodlání a asi ji ani tolik nepotřeboval.

Pan Zeman: Dovolenu máme. Samozřejmě na prvním místě je práce, ale pokud máte dobré a spolehlivé zaměstnance, tak je šance odjet na pár dní si odpočinout. Já stejně nejraději vyrazím do hor na kolo. To je pro mě relax, takový nedělní výlet.

Budete se snažit, aby vaše děti pokračovaly ve Vaší práci?

Paní Zemanová: Možná jedna dcera bude částečně pokračovat. Miluje a věnuje se koním. A asi se v tomto i vidí do budoucna, ale musí si k sobě najít někoho, kdo ji bude pomáhat. V jednom člověku se to nedá zvládnout jak fyzicky ani finančně. Nebudeme je nutit do ničeho. Musí to chtít samy.

Pan Zeman: S tímto naprosto souhlasím se svou ženou. Nebudeme je do ničeho nutit. Každý si musí vybrat svou cestu.

Jak prezentujete svoji farmu?

Paní Zemanová: Prezentace farmy? To je docela úsměvné. Máme sice webové stránky, ale nejsou úplně v ideálním stavu. I přesto, že v dnešní době je trend, aby každý zemědělec nejen vypěstoval, vychoval, ale aby i dále zpracoval a ještě prodal, my touto cestou opravdu jít nechceme. A vlastně i proto se nepotřebujeme zviditelňovat.

Jste v rámci nějaké neziskové organizace členem, která se zabývá zemědělskou tematikou, popřípadě místní akční skupiny? Jste aktivní v této organizaci?

Paní Zemanová: Ano, jsem dosti aktivním členem. V místní MAS působím jako ředitelka. Dále pak působím v krajském vedení MAS a za NS MAS se účastním pracovních skupin jako expert za rezort zemědělství. ČMSZP jsme nově členem. Ale na druhou stranu jsme vystoupili z agrární komory. A proč? Těch důvodů bylo hodně, ale posledním bylo zvýšení

členských poplatků. To byl poslední hřebíček. Jsme v mlékařském družstvu. Ta nám pomáhá, abychom měli stálý odbyt. Ale to už vlastně bude končit. Je mi to líto, ale s mlékem budeme končit. Stalo se nám to finančně nerentabilním.

Pan Zeman: Mě do kanceláře nikdo nedostane. To vše je na mé manželce.

Co je pro Vás nejtěžším problémem v letošním roce? A stát Vám s tímto problémem pomáhá?

Pan Zeman: Naším velkým problémem je voda. Málo prší. Máme pozemky rozdělené na 7 pastvin a můžeme tak stáda přemísťovat. I tak ta tráva nestačí dostatečně rychle růst.

V loňském roce byly dotace na sucho, ale bohužel nebyly na dojnice, takže my jsme na ně nedosáhli. Dle mého názoru tato dotace byla nešťastně postavena. Dojnice přece trpí nejvíce tím, že není voda. Ale dotace na ni zkrátka nebyly vypsané.

Vy jste jedním z ženských hlasů v zemědělství. Je to

důležité pohledu?

z Vašeho

Nemyslím, že je podstatné, kdo hovoří. Jak žena tak muž, pokud mají zkušenosti v oboru mohou být stejně vyslyšeni. Nemyslím si, že v tomto oboru se dá mluvit o feminismu.

Já chodím do jednání za MAS. Bohužel musím říci, že do dnešní doby nejsou tyto organizace brány příliš vážně. Ale to se snad zlepší. Konkrétně v těchto MAS je hodně žen a to proto, že se jedná hodně o administrativní práci. Je to hodně o vzdělávání lidí. Těch informací je nepřeberné množství a vlastně se v tom nikdo nevyzná. Je zapotřebí, aby byl slyšen hlas lidí z venkova, protože to jsme my, kdo tady žijeme.

My jsme s manželem začínali a sháněli peníze přes dotace. A s radostí mohu říci, že všechny naše projekty – žádosti o dotace byly úspěšné. Ale musíme vždy přemýšlet na co a kdy jsou

vypsány. Musíme se vždy časově přizpůsobit. Například teď budeme využívat dotaci na traktor. Ale na to jsme čekali dva roky. Bylo by zbytečné koupit traktor v jiný čas, když ty dotace nejsou vypsány. A tak pokaždé přemýšlíme nad tím, co je pro nás v danou dobu prioritou a zda je pro nás výhodné o dotace zažádat.

V jakém rozsahu se zabýváte BIO zemědělstvím?

Paní Zemanová: Když jsme začínali v roce 2000, tak jsme neměli peníze. A jelikož základní princip ekologie je využití vlastních zdrojů, tak jsme si řekli, že proč ne. To je vlastně dobrá cesta, kterou jsme se chtěli vydat. A dalším důvodem byly peníze, ty jsme investovali do nákupu polností a zvířat. A na chemické přípravky nezbývalo,

takže nám to vlastně i usnadnilo rozhodování, zda začít v ekologickém provozu podnikat.

Jediný problém v té době byl, že ekologové chtěli hodně papírů. Na druhou stranu až do dnešní doby nepřibývají žádné. Takže jsme si na to zvykli a už nás to netrápí.

Nový zákon o ekologii – má přinést nějaké novinky. Obáváte se jich?

Paní Zemanová: Tak toto bude možná první větší změna za dvacet let. Oproti konvenčnímu zemědělství ty změny jsou stále malé. Konvenčním zemědělcům se stále mnohé mění a papírů přibývá. U nás se maximálně něco obmění, ale nepřibude.

Farmářské listy

- elektronický zpravodaj
Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů

Vydává ČMSZP, Slezská 100/7, 120 00 Praha 2

Kontakt: Ing. Karolína Menclová, ředitelka

Tel.: + 420 227 010 354

Email: info@cmszp.cz

web: www.cmszp.cz

Použité fotografie jsou majetkem archivu ČMSZP nebo volně dostupných databází pokud není uvedeno jinak.

Vydání periodika je v roce 2018 podpořeno dotací z Ministerstva zemědělství v rámci projektu Aktivní zemědělec.

